

***Prelazak državne granice
nakon
1. srpnja 2013.***

28.

Granična kontrola

□ Važniji propisi:

- Međunarodni instrumenti (konvencije, višestrani ili dvostrani ugovori, sporazumi itd.)
- Pravna stečevina Europske unije:
 - Uredbe – direktna primjena u pravni sustav RH
 - Direktive – moraju se ugraditi u propise RH
 - Ostali pravni instrumenti
- nacionalno zakonodavstvo:
 - Zakon o strancima (NN, broj 130/11, 74/13)
 - Zakona o nadzoru državne granice (NN, broj 173/03, 141/06, 8/07 – ispravak, 40/07, 146/08 i 130/11)
 - Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o viznom sustavu (NN, broj 38/13 - 54/12), kojom je vizni sustav u potpunosti usklađen s pravnom stečevinom Europske unije

Granična kontrola

- ❑ Najznačajnije uredbe i direktive koje uređuju postupanje granične policije:
 - Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 562/2006 od 15. ožujka 2006. o Zakoniku Zajednice o pravilima prekograničnog kretanja osoba (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 105, 13. travnja 2006.)
 - Uredba (EZ) br. 1931/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006., kojom se utvrđuju pravila o pograničnom prometu na vanjskim granicama država članica te se izmjenjuje i dopunjuje odredbe Schengenske konvencije (SL L 405, 30. prosinca 2006.)
 - Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji o slobodi kretanja i boravka na teritoriju države članice (SL L 158, 30. travnja 2004.) – ugrađena u Zakon o strancima, Zakon o nadzoru državne granice itd.

Granična kontrola

- ❑ Nakon ulaska RH u EU i nadalje će se od strane granične policije obavljati granična kontrola na državnoj granici sa svim državama, pa tako i državama članicama EU, sve do ulaska RH u Schengenski prostor
- ❑ Poslovi carine neće se obavljati na državnoj granici s državama članicama EU
- ❑ Uvode se posebne trake za građane EU/EGP/CH, gdje god je to moguće

Granična kontrola

- ❑ Nadzor državne granice prema Zakonu o nadzoru državne granice je kontrola prelaska državne granice (granična kontrola) i zaštita drž. granice, a obavlja se radi:
 - osiguranja nepovredivosti državne granice,
 - zaštite života i zdravlja ljudi,
 - sprječavanja i otkrivanja kaznenih djela i prekršaja te otkrivanja i pronalaska počinitelja istih,
 - sprječavanja nezakonitih migracija i
 - sprječavanja i otkrivanja drugih opasnosti za javnu sigurnost, pravni poredak i nacionalnu sigurnost.
- ❑ **Nadzor državne granice obavlja se uzimajući u obzir procjenu rizika za unutarnju sigurnost i procjene prijetnji koje bi mogle ugroziti sigurnost vanjske granice Europske unije**
- ❑ Osnovno načelo u postupanjima granične policije je zakonitost i zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda, te ovisno o konkretnom slučaju, s tim u skladu donosi i odluke

Granična kontrola

- ❑ **Policijski službenik pri obavljanju kontrole osoba ovlašten je:**
 - tražiti na uvid isprave propisane za prelazak državne granice,
 - provjeriti jesu li ispunjeni uvjeti za boravak u Republici Hrvatskoj, osobito ima li putnik dovoljno financijskih sredstava i je li točna navedena svrha putovanja,
 - unijeti u isprave propisane za prelazak državne granice podatke o ulasku i izlasku iz zemlje, podatke o odbijanju ulaska u zemlju i druge relevantne podatke,
 - kada postoji sumnja u vjerodostojnost isprave za prelazak državne granice, uzeti otiske prstiju i dlanova, te druge biometrijske podatke,
 - zadržati osobu u vremenu prijeko potrebnom za obavljanje granične kontrole,
 - dati upozorenja i zapovijedi u cilju pravilnoga, nesmetanog i brzog odvijanja granične kontrole,
 - obaviti provjeru u potražnim evidencijama i dr.

Granična kontrola

- ❑ Granična kontrola osoba može biti osnovna i temeljita.
- ❑ Osnovna kontrola obuhvaća provjeru identiteta osobe uvidom u isprave propisane za prelazak državne granice, a sastoji se od brze i jednostavne provjere valjanosti isprava propisanih za prelazak granice.
- ❑ Prilikom obavljanja osnovne granične kontrole policijski službenik može, povremeno, uvidom u bazu podataka provjeriti da osoba ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.
- ❑ Temeljita kontrola osoba obuhvaća detaljnu provjeru uvjeta za ulazak i boravak, valjanosti isprava propisanih za prelazak državne granice i provjeru u mjerodavnim zbirkama podataka.
- ❑ Temeljita kontrola osoba prilikom izlaska obuhvaća provjeru isprava propisanih za prelazak državne granice i provjeru razloga za zabranu izlaska iz zemlje, a može obuhvatiti provjeru podataka u potražnim evidencijama te zakonitosti boravka.

Granična kontrola

- ❑ Prema članku 36. Zakona o strancima, strancu se može odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku pod uvjetima propisanim Zakonikom o schengenskim granicama)
- ❑ Strancu koji ne ispunjava uvjete za ulazak iz stavka 1. ovoga članka, može se odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku na određenom graničnom prijelazu, ako to zahtijevaju ozbiljni humanitarni razlozi, nacionalni interes ili međunarodne obveze Republike Hrvatske. O odobrenju ulaska, strancu se izdaje potvrda

Granična kontrola prema državljanima RH

- Državljan RH postaju građani Europske unije (s jednakim pravima i obvezama)**
- Nad njima se provodi osnovna granična kontrola**
- Državljan RH moći će granice država članica **Europske unije** prelaziti s osobnom iskaznicom ili putovnicom (članak 5. Direktive 38)**
- Za Norvešku, Island, Lihtenštajn i Švicarsku (koje nisu članice EU, ali ih vežu druge veze – članice Schengenskog, odnosno Europskog gospodarskog prostora-EGP) zasad nije potvrđena mogućnost prelaska državne granice s osobnom iskaznicom, nego je i dalje potrebna putovnica**

Prelazak granice državljana RH s osobnom iskaznicom

Osobne iskaznice s kojima se **može** prelaziti granica nakon 01. srpnja 2013.

Osobne iskaznice koje se izdaju od 1.1.2003.

Osobne iskaznice koje se izdaju od 10.6.2013.

28.

Prelazak granice državljana RH s osobnom iskaznicom

Nema više evidencijskih kartona

- Ulaskom RH u Europsku uniju prestaje izdavanje evidencijskih kartona za otiskivanje graničnih štambilja građanima RH kod prelaska granice, što je do sada bio slučaj kod prelaska granice s Republikom Slovenijom, Mađarskom i Italijom

Granična kontrola prema građanima EU/EGP

- ❑ Državljeni država članica Europske unije, odnosno Europskog gospodarskog prostora , uključujući državljane Norveške, Islanda, Lihtenštajna te Švicarske Konfederacije, zatim, Kneževine Andore, Kneževine Monako, Republike San Marino i Svete Stolicе , mogu ući u RH s **osobnom iskaznicom**, odnosno drugom ispravom kojom se dokazuje identitet i državljanstvo
- ❑ Nad njima se provodi osnovna granična kontrola, a u putovnicu, ukoliko prelaze granicu s tom putnom ispravom, ne utiskuje se ulazni odnosno izlazni štambilj
- ❑ Osnovna granična kontrola predmnijeva također, da policijski službenik u načelu ne treba više postavljati pitanja o odredištu, svrsi putovanja, posjedovanju sredstava za uzdržavanje i sl.

Granična kontrola prema građanima EU/EGP

- ❑ Člankom 154. stavkom 3. Zakona o strancima propisano je da će službenik granične policije građaninu EU/EGP koji nema valjanu osobnu iskaznicu ili drugu putnu ispravu, pružiti mogućnost da pribavi potrebne isprave ili na drugi način dokaže da je državljanin pojedine članice EU/EGP
- ❑ U smislu navedene odredbe, ukoliko državljanin EU/EGP-a posjeduje nevažeću ili drugu nevaljanu ispravu (osim krivotvorene ili tuđe isprave), a druge okolnosti ne dovode u pitanje njegov identitet i državljanstvo, osobi treba odobriti ulazak u RH. Npr. nadležno veleposlanstvo je potvrdilo državljanski status, osoba posjeduje isteklu osobnu iskaznicu i putuje sa članovima obitelji u turistički posjet i sl.

Prelazak državljana RH preko granica trećih zemalja (koje nisu članice EU/EGP)

- S osobnom iskaznicom ili putovnicom:
BiH, Crna Gora , Kosovo, Srbija
- Za ostale treće zemlje – s putovnicom

Granična kontrola prema građanima trećih država

- ❑ Nad državljanima trećih država, osim osnovne granične kontrole, provodi se i temeljita granična kontrola (kao i dosad)
- ❑ Temeljita provjera sastoji se od provjere ispunjavanja uvjeta za ulazak i izlazak iz RH sukladno čl. 5. Zakonika o schengenskim granicama, u putne isprave državljanina trećih država sustavno se unose otisci štambilja pri ulasku i izlasku, a iznimke su propisane čl. 10. st. 3. Zakonika o schengenskim granicama (za putne isprave šefova država i drugih visokih dužnosnika čiji je dolazak prethodno službeno najavljen diplomatskim putem itd.)
- ❑ Iznimno, na zahtjev državljanina treće države, ulazni ili izlazni štambilj ne mora se otisnuti ako bi njegovo unošenje moglo uzrokovati ozbiljne teškoće toj osobi. U tom slučaju, ulaz ili izlaz se bilježi na zasebni list na koji se upisuje ime i broj putovnice i list se uručuje državljaninu treće države

Granična kontrola prema građanima trećih država

- ❑ Procjena potrebnih sredstava za uzdržavanje je standardni postupak u svim državama, pa tako i RH:
 - u postupku izdavanja viza u diplomatsko-konzularnim predstavništvima ili
 - tijekom granične kontrole na graničnim prijelazima (neovisno treba li putnik vizu ili ne)

Granična kontrola prema građanima trećih država

- ❑ Procjena potrebnih sredstava za uzdržavanje tijekom boravka:
 - Prema Zakoniku o schengenskim granicama, potrebna sredstva za uzdržavanje se procjenjuju u skladu s trajanjem i svrhom boravka te s obzirom na prosječne cijene prehrane i smještaja u državi (državama) članici (članicama), pomnoženo s brojem dana boravka
 - Države članice u skladu s člankom 34. izvješćuju Komisiju o utvrđenim referentnim iznosima
 - Procjena dostatnih sredstava za uzdržavanje se može izvršiti na temelju gotovine, putničkih čekova i kreditnih kartica u posjedu državljanina treće zemlje. Jamstvene izjave, predviđene nacionalnim pravom i jamstvena pisma domaćina, kako su propisana nacionalnim pravom, kada državljanin treće zemlje boravi kod domaćina, mogu predstavljati dokaz o dostatnosti sredstava za uzdržavanje

Granična kontrola prema građanima trećih država

- ❑ Procjena potrebnih sredstava za uzdržavanje tijekom boravka:
 - Odredbe Zakonika o schengenskim granicama ugrađene su u Zakon o strancima, Uredbu o viznom sustavu i Zakon o nadzoru državne granice
 - Uvjeti u tom smislu nisu se bitno mijenjali od 2004.

Granična kontrola prema građanima trećih država

❑ Procjena potrebnih sredstava za uzdržavanje tijekom boravka:

- Prema Uredbi o viznom sustavu, stranac koji podnosi zahtjev za izdavanje vize u diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske ili druge države s kojom je Republika Hrvatska sklopila ugovor o zastupanju u izdavanju viza, dužan je dokazati da ima dovoljno sredstava za uzdržavanje tijekom boravka u Republici Hrvatskoj i za povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u treću državu. Pri ulasku u Republiku Hrvatsku, granična policija **ovlaštena je** od stranca zatražiti da predoči sredstva za uzdržavanje tijekom boravka u Republici Hrvatskoj i za povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u treću državu.

Visina sredstava iz stavaka je protuvrijednost **100 €** po danu predviđenog boravka u Republici Hrvatskoj. Ako stranac posjeduje ovjereno jamstveno pismo fizičke ili pravne osobe iz Republike Hrvatske, dokaz o uplaćenom turističkom aranžmanu ili sličnu ispravu, može se zatražiti predočenje dokaza o posjedovanju sredstava u protuvrijednosti **50 €** po danu predviđenog boravka u Republici Hrvatskoj.

Ako pravna ili fizička osoba iz RH u potpunosti jamči da će preuzeti sve troškove boravka ili napuštanja RH, stranac je oslobođen obveze prilaganja dokaza o posjedovanju sredstava za uzdržavanje.

Granična kontrola prema građanima trećih država

❑ Procjena potrebnih sredstava za uzdržavanje tijekom boravka:

- Stranac može dokazati posjedovanje sredstava za uzdržavanje i povratak:
 1. konvertibilnim gotovinskim novčanim sredstvima,
 2. važećim sredstvima bezgotovinskog plaćanja (putnički čekovi, čekovne knjižice, kreditne kartice, itd.),
 3. vaučerom ili potvrdom o plaćenom turističkom aranžmanu,
 4. posjedovanjem drugih sredstava iz kojih se mogu osigurati sredstva za uzdržavanje (nepokretna imovina u Republici Hrvatskoj, sredstva po osnovu izravnih stranih ulaganja),
 5. putnim zdravstvenim osiguranjem,
 6. posjedovanjem prijevoznog sredstva,
 7. putnom kartom za povratak.
- Stranci kojima je u putnu ispravu uneseno valjano odobrenje za privremeni ili stalni boravak u Republici Hrvatskoj te stranci kojima je u Republici Hrvatskoj odobren azil, supsidijarna ili privremena zaštita, prilikom ulaska u Republiku Hrvatsku ne moraju dokazivati posjedovanje sredstava za uzdržavanje i povratak.

Granična kontrola trećih država prema drugima

- Procjena potrebnih sredstava za uzdržavanje tijekom boravka:
 - BiH – 150 KM po danu (75 Eura)
 - Republika Srbija – 50 Eura
 - Crna Gora – kao i RH
 - itd.

Prelazak granice s Bosnom i Hercegovinom

- ❑ Građani RH će i nakon 1. srpnja 2013. granicu s Bosnom i Hercegovinom moći prelaziti s **osobnom iskaznicom ili putovnicom**
- ❑ Isto vrijedi i za prelazak na gp Klek i Zaton Doli – promet kroz **Neumski koridor**

Prelazak državljana RH preko granica trećih zemalja (koje nisu članice EU-a)

The screenshot shows the website of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Croatia. The header includes the Croatian coat of arms, the text 'REPUBLIKA HRVATSKA' and 'Ministarstvo vanjskih i europskih poslova', and a search bar. Below the header is a navigation menu with categories like 'MINISTARSTVO', 'VANJSKA POLITIKA', 'PREDSTAVNIŠTVA', 'PRESS', 'UGOVORI, DOKUMENTI I OBRASCI', 'KONZULARNE INFORMACIJE', and 'KONTAKTI'. The main content area features a world map with a dropdown menu for selecting a country. To the right of the map is a list of travel information topics, including 'Opće informacije', 'Savjeti za sigurnije putovanje', 'Što hrvatska veleposlanstva ili konzulati MOGU učiniti za Vas', 'Što hrvatska veleposlanstva ili konzulati NE MOGU učiniti za Vas', 'Prijenos životinja i biljaka preko granice', 'PUTNE ISPRAVE', 'VIZE', 'DRŽAVLJANSTVO', 'BORAVAK STRANACA', and 'LEGALIZACIJA ISPRAVA'.

- Preporučujemo prije odlaska u inozemstvo na internetskim stranicama MVEP-a provjeriti uvjete za ulazak u konkretnu zemlju: <http://www.mvep.hr/hr/ko-nzularne-informacije/informacije-o-putovanjima/opce-informacije/>

28.

Prelazak djece preko granice

- ❑ Granična policija s posebnom pozornošću obavlja graničnu kontrolu djece
- ❑ Za prelazak preko državne granice maloljetnih stranih državljana primjenjuju se pravila propisana Prilogom VII. točkom 6. Zakonika o schengenskim granicama.
- ❑ Djeca mogu državnu granicu prelaziti s putovnicom ili osobnom iskaznicom (u one zemlje koje to dozvoljavaju)
- ❑ Za dijete koji je strani državljanin, iako propisima nije predviđena ovjerena suglasnost (punomoć) za putovanje bez pratnje roditelja ili zakonskog zastupnika, preporučuje se da kod sebe ima **ovjerenu suglasnost** roditelja, odnosno zakonskog zastupnika
- ❑ Smatra se da maloljetnik koji putuje u organizaciji obrazovnih i sportskih ustanova, klubova i sl., ima suglasnost roditelja, odnosno zakonskog zastupnika za putovanje. Spisak putnika mora biti ovjeren od strane odgovorne osobe ustanove, odnosno kluba i sl.

•

Prelazak djece (drž. RH) preko granice

- ❑ Od 10. lipnja 2013. **osobna iskaznica** se može izvaditi i za **dijete bez obzira na godine**
- ❑ Osobna iskaznica je znatno jeftinija od putovnice te će se izdavanjem osobnih iskaznica djeci **olakšati i pojednostaviti** putovanja u države koje dozvoljavaju prelazak granice sa osobnom iskaznicom
- ❑ Prema članku 6. Zakona o putnim ispravama hrvatskih državljana, državljanin RH mlađi od 14 godina može putovati u inozemstvo samo u pratnji roditelja ili drugog zakonskog zastupnika ili uz njihovu suglasnost u pratnji druge osobe. Suglasnost mora biti ovjerena od javnog bilježnika, diplomatske misije ili konzularnog ureda
- ❑ Također se smatra da maloljetnik koji putuje u organizaciji obrazovnih i sportskih ustanova, klubova i sl., ima suglasnost roditelja, odnosno zakonskog zastupnika za putovanje. Spisak putnika mora biti ovjeren od strane odgovorne osobe ustanove, odnosno kluba i sl.

Prelazak djece preko granice

Popratnica za putovanje maloljetne osobe bez pratnje roditelja ili drugog zakonskog zastupnika u zračnom prometu

- Prema propisima IATA, dijete do 12 godina starosti, mora imati putovnicu, odnosno osobnu iskaznicu (u one zemlje koje to dozvoljavaju), zrakoplovnu kartu i vizu (ako je potrebna) i popunjenu Popratnicu s podacima o djetetu, osobi koja je dopratila dijete na let kao i osobi koja će ga preuzeti
- Popratnice se izdaju prilikom prijave za let (a izdaju ih zrakoplovni prijevoznik ili operator

One Stop Control – brži prijelaz granice sa Slovenijom

- ❑ Od 1. srpnja 2013. na **37** graničnih prijelaza sa Republikom Slovenijom jednostavnije će se obavljati granična kontrola
- ❑ **Smanjit će se gužve i čekanja**
- ❑ Postepeno će se uvesti i na ostalim graničnim prijelazima, ako za to bude potrebe

One Stop Control – brži prijelaz granice s Mađarskom

- ❑ 25. lipnja 2013. – potpisan je Protokol i s Mađarskom
- ❑ one stop control bit će na 7 graničnih prijelaza
- ❑ Od 1. srpnja 2013. na 3 zajednička granična prijelaza (cestovni GP Goričan II –Letenje II, željeznički GP Kotoriba-Murakerestur, željeznički GP Koprivnica-Đekenješ) na dosadašnji način nastavit će se obavljati granična kontrola – na području Mađarske
- ❑ Od 01. srpnja 2013., u ponoć, na gp Goričan I – Letenje I, mađarska granična služba preselit će se na naš dio prijelaza za putnički promet, a robni promet ostaje kao i dosad, svatko na svojoj strani prijelaza

Pristupanje Schengenskom provedbenom sporazumu

- Kad RH pristupi „Schengenu“, **ukida se granična kontrola** na graničnim prijelazima sa Slovenijom, Italijom i Mađarskom), kao i prema ostalim državama članicama EU
- Unutarnje granice „Schengena“ mogu se prelaziti bez granične kontrole, **bilo kada i bilo gdje**
- I dalje će se provoditi granična kontrola na graničnim prijelazima na **vanjskim granicama EU**